

Nota van E 2.
(Aangestoken in Coördinatie Commissie
van 21 januari '70)

Betreft: Overheidsopdrachten voor de uitvoering
van werken in de E.E.G.

In aansluiting op de nota van 31 maart 1969 over deze zaak aan de Coördinatie Commissie volgt hieronder een overzicht van de moeilijkheden, die zich nog voordoen bij het vaststellen van de coördinatie-richtlijn.

Een van de belangrijkste problemen is dat van de concessies. Indien door middel van concessieverlening aan een privaatrechtelijke rechtspersoon in beginsel alle openbare werken aan de bepalingen van de richtlijn zouden kunnen worden onttrokken, doet zich de vraag voor of de voordelen van de richtlijn nog opwegen tegen deze potentiële uitholling. Het standpunt van de Duitse en de Benelux-delegaties, dat de overheid de concessionaris d.m.v. de concessievoorwaarden moet verplichten zich aan de richtlijn te houden, is niet haalbaar gebleken in het Comité van Permanente Vertegenwoordigers. Hierdoor is het alleen mogelijk overeenstemming te bereiken op basis van het Franse en Italiaans standpunt, dat de overheid erop toe moet zien dat bij concessieverlening voor de uitvoering van werken de beginselen van de communautaire mededinging door de concessionaris worden nageleefd. Deze bepaling kan dan vergezeld worden door een Raadsverklaring, dat de Raad met spoed alle maatregelen zal nemen, die hij noodzakelijk acht, wanneer blijkt dat het gebruik van de concessieprocedure tot discriminatie ten nadele van buitenlandse aannemers leidt.

Nederland heeft zijn standpunt t.a.v. de bouwteams niet kunnen handhaven, waardoor na een inwerkingtreden van de richtlijn de vorm van een bouwteam alleen nog maar mag worden gehanteerd bij de sociale woningbouw.

In Italië worden combinaties van ondernemingen juridisch niet erkend, waardoor de formele oprichting van een vennootschap vereist is. Het ziet er niet naar uit, dat men veel verder zal komen dan een Raadsverklaring, dat een coördinatie van wetgeving op dit gebied tot stand moet komen.

∠ liggen

Italië kent verder een bijzondere aanbestedingsprocedure, waarbij offertes, die beneden een van te voren vastgestelde geheime minimumprijs, als niet aanvaardbaar terzijde worden gelegd (procedure van de "geheime enveloppe"). Het is mogelijk, dat hier een compromisoplossing bereikbaar is in die zin, dat Italië gedurende vijf jaar deze procedure nog mag toepassen, voorzover de aanbestedingssom de twee miljoen rekeneenheden niet overschrijdt. Na deze periode mag dan deze procedure alleen nog worden toegepast bij werken die niet onder de coördinatie-richtlijn vallen, d.w.z. bij werken met een aanbestedingssom van minder dan één miljoen rekeneenheden. Een complicatie is hierbij, dat de Europese Commissie zich het recht heeft voorbehouden na verloop van tijd met een voorstel te komen om deze drempel van één miljoen te verlagen. De vraag rijst of het niet wenselijk zou zijn een verband te leggen tussen de hoogte van de drempel en het maximumbedrag, waarbij de Italiaanse procedure nog mag worden gevolgd.

De instelling van een Raadgevend Comité inzake overheidsopdrachten voor de uitvoering van werken, gelijktijdig met de inwerkingtreding van de richtlijnen, is nog niet geheel zeker gesteld. Ook de vraag of het Comité onder de Commissie of onder de Raad geplaatst zou moeten worden is nog niet beantwoord. Het ziet er echter naar uit, dat hier voor Nederland een bevredigende oplossing gevonden zou kunnen worden, indien het Franse standpunt inzake concessies wordt aanvaard.

Aanvaarding van de coördinatie-richtlijn, inclusief de punten zoals hierboven geschetst, brengt voor Nederland voordelen en nadelen met zich mee:

Als nadelen kunnen genoemd worden:

- a) de beperkte toepassingsmogelijkheid van de bouwteams;
- b) de administratieve beslommingen, die de richtlijn veroorzaakt;
- c) het feit, dat o.m. gemeentelijke aanbestedingen in de communautaire concurrentie worden gebracht, terwijl deze markt tot nu toe volledig in handen was van Nederlandse ondernemingen; het is niet onmogelijk, dat hierin enige verandering optreedt.

Als het voordeel kan worden beschouwd, dat nederlandse bedrijven een entree krijgen en/of behouden op de markten van de 5 andere E.E.G.-landen, terwijl de nederlandse praktijk daarentegen niet zoveel zal veranderen, omdat Nederland over het algemeen een liberale houding heeft ingenomen.

Het standpunt van het bedrijfsleven is niet eenvormig. De Raad van Bestuur voor het Bouwbedrijf is van mening, dat ondanks de gesignaleerde mogelijke uitholling van de voordelen van de richtlijn door de concessie-kwestie het begin van een entree zwaarder weegt dan de nadelen, en is derhalve vóór de aanvaarding van de richtlijn. De Federatie van Metaal- en Elektrotechnische Industrie echter, is een tegenovergestelde mening toegedaan, omdat in deze sector het belang van een entree op de buitenlandse markt niet zo sterk spreekt. Het belang van de F.M.E. ligt slechts op een deel van het gebied der werken, n.l. staalconstructies. Overigens zij opgemerkt, dat middels een richtlijn van de Commissie in december j.l. het gehele gebied der goederenleveranties van publiekrechtelijke lichamen is geliberaliseerd. Het lijkt dan ook weinig zinvol om een ander standpunt in te nemen dan de Raad van Bestuur Bouwbedrijf doet.